

El llenguatge

La sintaxi dels

títols (I) 23/VII/1980

Entre el text d'un article o d'un llibre i el títol que el distingeix, s'estableix moltes vegades un lligam sintàctic, ja que aquest títol pot constituir una frase interrogativa —directa o indirecta—, consecutiva, causal, etc. Un títol com és ara Qui pagarà els plats trencats? tant pot ésser el resum o síntesi del treball que encapçala, en el qual l'autor amplia o desenvolupa aquesta pregunta, formulada per ell, com una proposició per a generar una resposta, talment com si fos un altre qui formula aquesta pregunta i l'autor hi respon en el contingut del seu text.

Són molt freqüents els articles en què algú exposa públicament les raons de la seva ideologia, de la seva militància política, del seu vot en unes eleccions, de la seva actuació en l'exercici d'algun càrrec, etc, amb un títol com és ara Per què sóc del partit P, Per què voto la candidatura C, Per què presento la dimissió, etc. Totes aquestes frases són oracions interrogatives indirectes, que en una construcció normal serien subordinades i, en realitat, es pot considerar que ho són encara que apareguin, com a títol d'un article, deslligades de cap oració principal explícitament formulada: vénen a ésser el complement d'una oració com En aquest article explico... Es a dir: En aquest article explico per què sóc del partit P,... per què voto la candidatura C, ...per què presento la dimissió. Es clar, doncs —contràriament al que es fa sovint en aquests casos— que en els títols d'aquest tipus cal escriure per què —separat— i no perquè, car es tracta del mot interrogatiu què precedit de la preposició per i no de la conjunció causal.

Ara; ¿fóra possible el títol d'un article com Perquè sóc del partit P, és a dir; amb la conjunció —un soi mot— perquè? Sí, bé que fóra un cas poc corrent. Perquè sóc del partit P, és una oració subordinada causal, que en un context normal hauria de dependre també d'una oració principal. En el cas que plantejem, podria ésser He fet tot el que explico en aquest article... Es a dir, que algú justificaria la seva conducta, la seva actuació, el que havia fet o deixat de fer, que detallaria al cos de l'article, amb una rao essencial, explícita en el títol. Com hem dit, és un cas possible però mes aviat teòric. Si hi ha contraposició entre el títol i el cos de l'article, es mes lògic i normal que el primer representi la pregunta (o la conseqüència) i el segon contingui la resposta (en què s'exposen les raons, la causa, el motiu, etc).